

Aplikace metodiky stanovení inhalační expozice asfaltovým parám

Autor: Jiří Huzlík, CDV, WP5

*Příspěvek byl zpracován za podpory programu Centra kompetence
Technologické agentury České republiky (TAČR) v rámci projektu
Centrum pro efektivní a udržitelnou dopravní infrastrukturu (CESTI),
číslo projektu TE01020168*

OBSAH PREZENTACE

- Postup analýzy
- Přístrojová technika
- Vlastnosti vybraných látek používaných při pokládce
- Měření při pokládce živičných povrchů
- Vyjadřování a hodnocení výsledků měření

Shrnutí postupu analýzy

- Složení asfaltových emisí
  - částice
  - páry
- Vzorkovací trať
  - filtr
  - sorbent
  - čerpadlo
  - Analytická koncovka
  - Gravimetrie (cyklohexan-THC)
  - GC/MS (DCM-VF)

- Vzorkovač
  - IOM – SKC (PUF, GFF)
- Čerpadlo
  - Aircheck2000 – SKC ($2 \text{ l} \cdot \text{min}^{-1}$)
  - Analytické váhy
  - Mikrováhy MX5/A – Mettler-Toledo
  - Extrakční zařízení
    - fexIKA Vario control – Neotec (fluidized bed extraction)
    - TurboVap II – Zymark (odfoukání dusíkem)
  - Plynová chromatografie s hmotnostní detekcí (GC/MS)
  - SHIMADZU QP2010 (EI, SCAN)

Použité přístroje

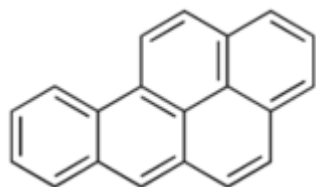
Karcinogenita látek

Č.	Popis skupiny	Činnost, expoziční látka
1	Humánní karcinogeny s dostatečně prokázaným účinkem	benzo[a]pyren
2A	Pravděpodobné lidské karcinogeny	cyklopenta[cd]pyren, dibenz[a,h]anthracen, dibenzo[a,l]pyren
2B	Možné lidské karcinogeny	Asfalty - profesionální expozice tvrdým asfaltům a jejich emisím při aplikaci litého asfaltu, dále primárním asfaltům a jejich emisím při pokládce živičných povrchů; benz[j]aceanthrylen, benzo[b]fluoranthren, benzo[j]fluoranthren, benzo[k]fluoranthren, benz[a]anthracen, benzo[c]fenanthren, dibenzo[a,h]pyren, dibenzo[a,i]pyren, chrysen, indeno[1,2,3-cd]pyren, 5-methylchrysen, naftalen

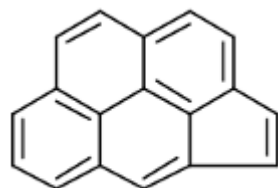
Ekvivalenty toxicity (TEF) PAHs

PAH - IARC skupina	Krewski et al. (1989)	Nisbet, LaGoy (1992)	Malcolm, Dobson (1994)	Kalberlah et al. (1995)	US EPA (1993)	McClure, Schoeny (1995)	Muller et al. (1995a, 1995b, 1996)
BaP - 1	1	1	1	1	1	1	1
CcdP – 2A	0,023	0,1				0,1	
DBahA – 2A	1,11	5	1	1	1	1	0,89
DBaIP – 2A						100	100
BaA – 2B	0,145	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,014
BbF – 2B	0,141	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,11
BjF – 2B				0,1		0,1	0,045
BkF – 2B	0,061	0,1	0,1	0,1	0,01	0,1	0,037
Chr – 2B	0,0044	0,01	0,01	0,01	0,001	0,1	0,026
DBahP – 2B						1	1,2
DBaIP – 2B						0,1	
IPy – 2B	0,232	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,067
Nap – 2B		0,001	0,001				

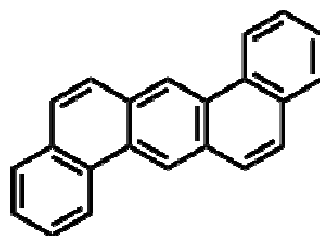
PAHs zařazené do skupin 1, 2A a 2B dle IARC (2013)

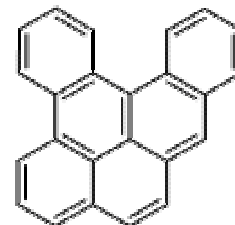
BaP

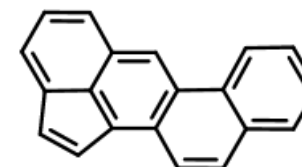
CcdP

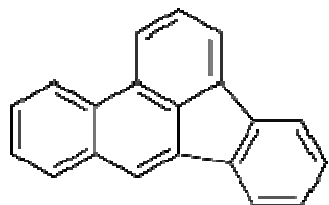
DBahA

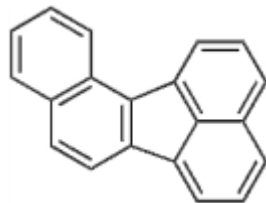
DBaIP

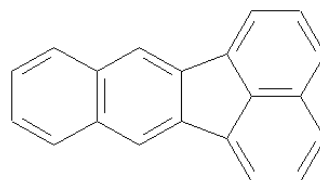
BjAA

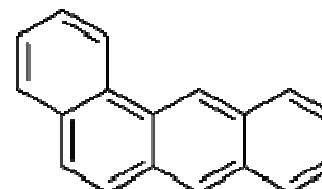
BbF

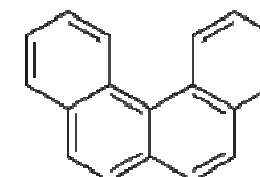
BjF

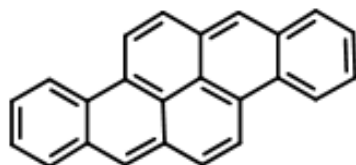
BkF

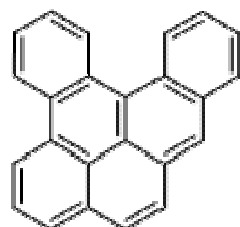
BaA

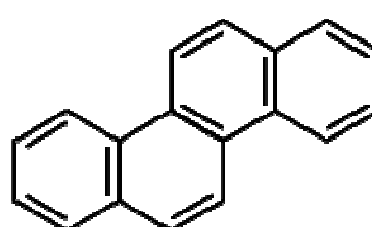
BcPhe

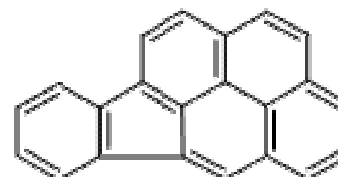
DBahP

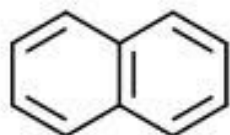
DBaIP

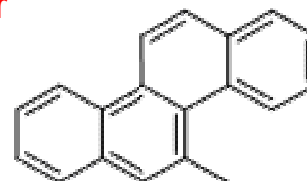
Chr

Ipy

Nap

5-MeChr

Základní vlastnosti PAHs

PAH	Zkratka	Sumární vzorec	MW [g.mol ⁻¹]	Počet kruhů	Bod varu [°C]	Bod tání [°C]	Tenze par 25°C [Pa]
Fluoranthén	Fla	C ₁₆ H ₁₀	202,26	4	375	109	1,2 · 10 ⁻³
Pyren	Py	C ₁₆ H ₁₀	202,26	4	393	150	6,0 · 10 ⁻⁴
Benzo[a]anthracén	BaA	C ₁₈ H ₁₂	228,30	4	400	161	2,8 · 10 ⁻⁵
Chrysen	Chr	C ₁₈ H ₁₂	228,30	4	448	254	5,7 · 10 ⁻⁷
Benzo[b]fluoranthén	BbF	C ₂₀ H ₁₂	252,32	5	481	168	6,7 · 10 ⁻⁵
Benzo[j]fluoranthén	BjF	C ₂₀ H ₁₂	252,32	5	480	165	2,0 · 10 ⁻⁶
Benzo[k]fluoranthén	BkF	C ₂₀ H ₁₂	252,32	5	480	216	5,2 · 10 ⁻⁸
Benzo[a]pyren	BaP	C ₂₀ H ₁₂	252,32	5	496	178	7,0 · 10 ⁻⁷
Dibenz[a,h]anthracén	DBahA	C ₂₂ H ₁₄	278,35	5	524	267	3,7 · 10 ⁻⁸
Dibenz[a,c]anthracén	DBacA	C ₂₂ H ₁₄	278,35	5	518	206	1,3 · 10 ⁻⁹
Indeno[123-cd]pyren	IPy	C ₂₂ H ₁₂	276,34	6	536	164	1,3 · 10 ⁻⁸
Benzo[ghi]perylen	BghiPe	C ₂₂ H ₁₂	276,34	6	550	277	
Dibenzo[a,e]pyren	DBaeP	C ₂₄ H ₁₄	300,54	6	592	244	
Dibenzo[a,h]pyren	DBahP	C ₂₄ H ₁₄	300,54	6	596	317	
Dibenzo[a,i]pyren	DBaiP	C ₂₄ H ₁₄	300,54	6	594	282	3,2 · 10 ⁻¹⁰
Dibenzo[a,l]pyren	DBalP	C ₂₄ H ₁₄	300,54	6	595	162	

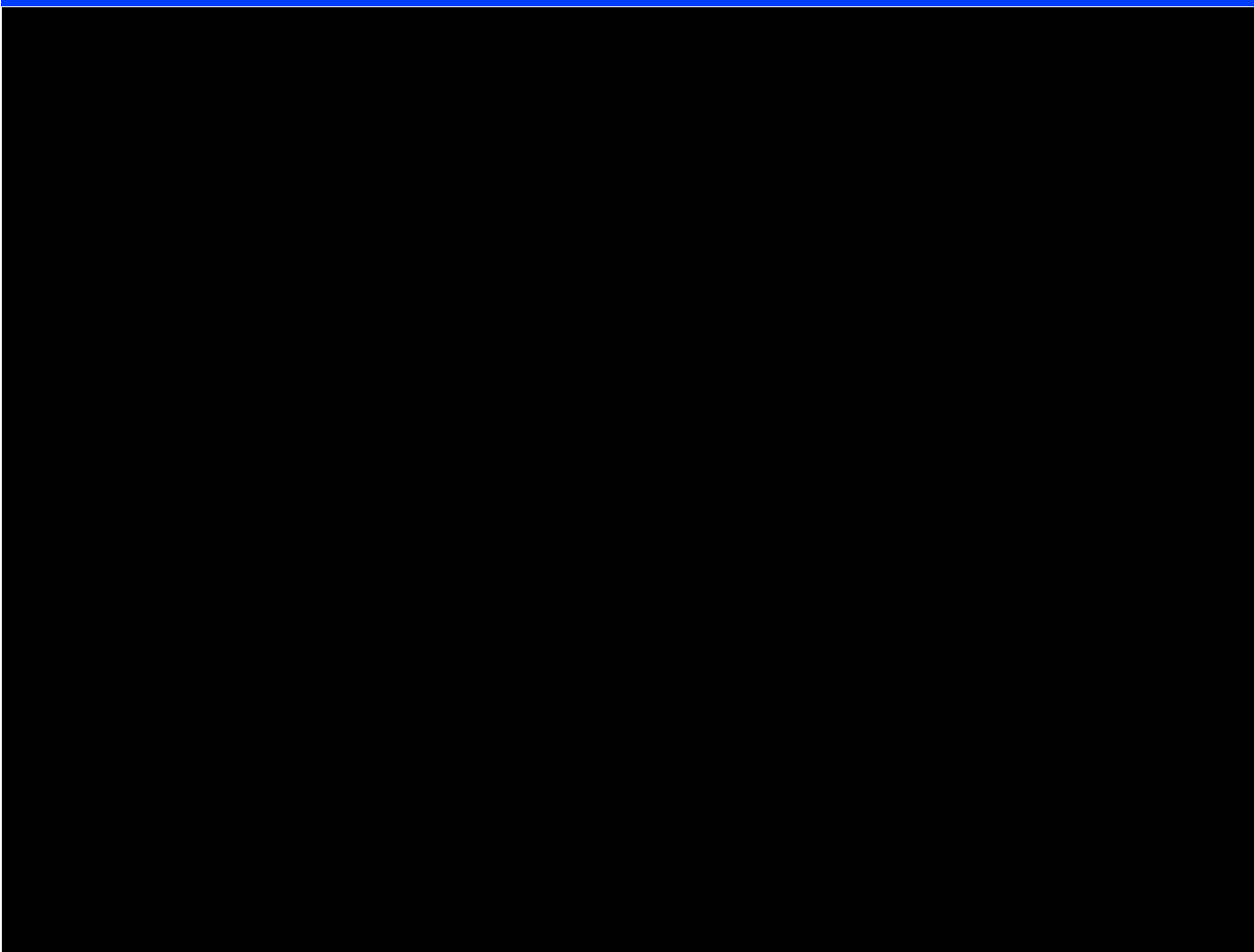
Pracoviště při pokládce živičného povrchu v tunelu Blanka

Identifikovány
dvě pracovní
pozice s
potenciálně
odlišnou
expozicí

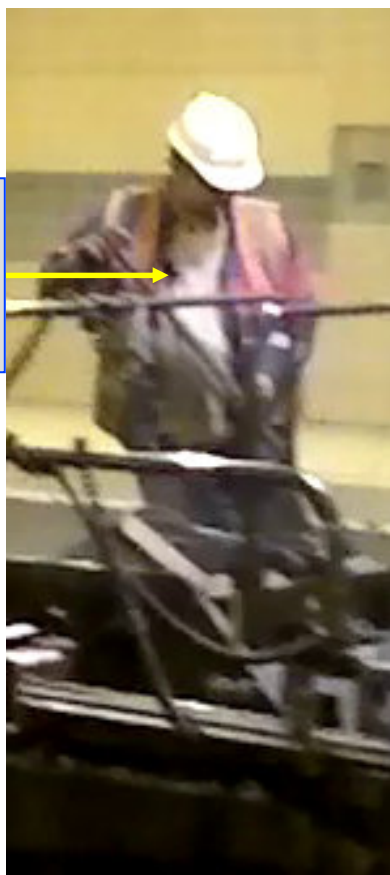

Pracovní prostředí v tunelu Blanka

Sledované pracovní profese

Vstup do
vzorkovacího
zařízení

Hodnocení výsledků

Assessment of Personal Inhalation Exposure to Bitumen Fume. Guidance for an Inhalation Exposure Metric and Monitoring Strateg. (Monitoring Method). Eurobitume 2011

- TPF – difference vážení filtru
- gravimetrie (organická + anorganická hmota)
- BSF – cyklohexanový extrakt filtru
- gravimetrie
- GC/MS
- FTIR – C-H stretch vibrace při 2800-3000 cm^{-1}
- VF – CDM extrakt PUF (C5 – C14)
- GC/MS (kalibrace C9/C10)
- THC
- součet VF a BSF
- Minerální částice
- rozdíl TPF-BSF

Metrologie

Assessment of Personal Inhalation Exposure to Bitumen Fume. Guidance for an Inhalation Exposure Metric and Monitoring Strateg. (Monitoring Method). Eurobitume 2011

- Střední hodnota výsledku
  - Aritmetický průměr (počet měření <6)
  - Geometrický průměr (počet měření >20)
- Statistické testy shod výsledků
  - t-testy (střední hodnoty)
  - F-testy (rozptyly)
  - konfidenční intervaly pro výsledky

Děkuji za pozornost